

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 299/2011-6

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 23. júna 2011 predbežne prerokoval sťažnosť I. K., B., vo veci namietaného porušenia čl. 46 v spojení s čl. 1 a čl. 12 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj čl. 6, čl. 13 a čl. 14 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v konaní vedenom Generálnou prokuratúrou Slovenskej republiky pod sp. zn. VI/2 Pz 258/11 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť I. K. o d m i e t a pre zjavnú neopodstatnenosť.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 6. júna 2011 doručená sťažnosť I. K., B. (ďalej len „sťažovateľ“), vo veci namietaného porušenia čl. 46 v spojení s čl. 1 a čl. 12 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), ako aj čl. 6, čl. 13 a čl. 14 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) v konaní vedenom Generálnou prokuratúrou Slovenskej republiky (ďalej len „generálna prokuratúra“) pod sp. zn. VI/2 Pz 258/11. Sťažnosť bola odovzdaná na poštovú prepravu 31. mája 2011.

Zo sťažnosti vyplýva, že uznesením Okresného súdu Bardejov (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 3 C 235/05 z 5. mája 2010 bol zamietnutý návrh sťažovateľa na obnovu konania z dôvodu, že bol podaný oneskorene. Uznesením Krajského súdu v Prešove (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 4 Co 87/2010 z 19. novembra 2010 bolo uznesenie okresného súdu potvrdené, keďže aj podľa jeho názoru bol návrh sťažovateľa na obnovu konania podaný oneskorene. O obnovu konania sa sťažovateľ snažil na základe rozsudku Európskeho súdu pre ľudské práva zo 4. júna 2002. Jeho snaha však nebola úspešná. Preto 10. februára 2011 podal proti uzneseniu krajského súdu dovolanie, ktorého prípustnosť vyvodzoval z ustanovenia § 237 Občianskeho súdneho poriadku. Ešte predtým – 26. januára 2011 podal aj sťažnosť ústavnému súdu, ktorá však bola uznesením č. k. II. ÚS 49/2011-7 zo 17. februára 2011 odmietnutá ako neprípustná. Medzitým 14. januára 2011 podal generálnej prokuratúre podnet na podanie mimoriadneho dovolania, ktorý bol postúpený Krajskej prokuratúre v Prešove (ďalej len „krajská prokuratúra“). Listom krajskej prokuratúry č. k. Kc 17/11-4 z 15. marca 2011 bol síce vyrozumený o spôsobe vybavenia podnetu, ale keďže mal na vec iný názor, podnet zopakoval 6. apríla 2011. Opakovaný podnet síce prešetrila priamo generálna prokuratúra, avšak podľa jeho názoru nedostatočne, keďže listom generálnej prokuratúry č. k. VI/2 Pz 258/11-8 z 19. mája 2011 doručeným sťažovateľovi 25. mája 2011 bol opakovaný podnet odmietnutý. To je dôvod, pre ktorý podáva teraz opätovne sťažnosť ústavnému súdu. Je presvedčený, že mu bola odopretá iná právna ochrana a zabránilo sa mu v prístupe k dovolaciemu súdu nepodaním mimoriadneho dovolania, aj keď bol na to dôvod. Je presvedčený, že dovolanie, ktoré sám podal, je neplnohodnotné, keďže v ňom mohol uplatniť iba vady konania podľa § 237 Občianskeho súdneho poriadku. Nemohol teda zabezpečiť si dovolaním plnú ochranu svojich práv, ktorá by sa dotýkala aj iných vecných nezákonností. Takúto plnú ochranu mu môže zabezpečiť iba mimoriadne dovolanie.

Sťažovateľ navrhuje vydať nález, ktorým by ústavný súd vyslovil porušenie označených článkov ústavy a dohovoru v konaní vedenom generálnou prokuratúrou pod sp. zn. VI/2 Pz 258/11. Požaduje ďalej priznanie spravodlivého finančného zadosťučinenia 33 000 €. Zároveň žiada aj náhradu trov konania.

Z listu generálnej prokuratúry č. k. VI/2 Pz 258/11-8 z 19. mája 2011 vyplýva, že nezistila dôvody na zmenu stanoviska, ktoré sťažovateľovi oznámila krajská prokuratúra listom z 15. marca 2011. Z opakovaného podnetu vyplýva, že sťažovateľ nesúhlasí so stanoviskom krajskej prokuratúry, pričom zastáva názor, že ochranu jeho práv je možné dosiahnuť jedine podaním mimoriadneho dovolania. Tento názor je jednoznačne nesprávny, keďže dovolanie, ktoré sťažovateľ sám podal, je právnym prostriedkom umožňujúcim zabezpečiť ochranu jeho práv za predpokladu, že je vecne dôvodné. Mimoriadne dovolanie sa okrem splnenia iných podmienok ustanovených v zákone uplatňuje iba vtedy, ak ochranu práv a zákonom chránených záujmov fyzických osôb, právnických osôb alebo štátu už nie je možné dosiahnuť inými právnymi prostriedkami. V predmetnej veci o takýto prípad nejde, pretože sťažovateľ podal „riadne dovolanie“.

Zo spisu ústavného súdu sp. zn. II. ÚS 49/2011 vyplýva, že uznesením č. k. II. ÚS 49/2011-7 zo 17. februára 2011 bola odmietnutá ako neprípustná sťažnosť podaná sťažovateľom proti uzneseniu krajského súdu sp. zn. 4 Co 87/2010 z 19. novembra 2010. Podľa názoru ústavného súdu vzhľadom na subsidiárny charakter právomoci ústavného súdu má prednosť podanie dovolania v zmysle § 237 písm. f) Občianskeho súdneho poriadku, keďže podstatou sťažnosti je tvrdenie sťažovateľa, podľa ktorého všeobecné súdy neprávom považovali jeho návrh na obnovu konania za oneskorene podaný a v dôsledku takéhoto nesprávneho právneho názoru sa vecnou podstatou jeho návrhu vôbec nezaoberali. Sťažovateľ teda vlastne tvrdil, že sa mu postupom všeobecných súdov odňala možnosť konať pred súdom, čo zakladá prípustnosť dovolania.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľov. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy, alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, návrhy podané oneskorene, ako aj návrhy zjavne neopodstatnené môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

Sťažnosť treba považovať za zjavne neopodstatnenú.

O zjavnej neopodstatnenosti návrhu možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom orgánu štátu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil navrhovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnený návrh preto možno považovať ten, pri predbežnom prerokovaní ktorého ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, I. ÚS 110/02, I. ÚS 88/07).

Podľa konštantnej judikatúry ústavný súd nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Pri uplatňovaní tejto právomoci ústavný súd nie je oprávnený preskúmať a posudzovať ani právne názory všeobecného súdu, ani jeho posúdenie skutkovej otázky. Úlohou ústavného súdu totiž nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou

o ľudských právach a základných slobodách. Posúdenie vecí všeobecným súdom sa môže stať predmetom kritiky zo strany ústavného súdu iba v prípade, ak by závery, ktorými sa všeobecný súd vo svojom rozhodovaní riadil, boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne. O arbitrárnosti (svojevôli) pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natoľko odchyľil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (mutatis mutandis I. ÚS 115/02, I. ÚS 12/05, I. ÚS 352/06).

Argumentáciu uvedenú v liste generálnej prokuratúry považuje ústavný súd za dostatočnú a presvedčivú. Ani sťažovateľ totiž nepopiera, že 10. februára 2011 podal proti uzneseniu krajského súdu dovolanie, ktorého prípustnosť vyvodzoval z ustanovenia § 237 Občianskeho súdneho poriadku. Za takéhoto stavu sťažovateľ uplatnil mimoriadny opravný prostriedok, ktorý mu bol osobne k dispozícii. Zároveň to znamená, že ochranu jeho práv bolo možné dosiahnuť inými právnymi prostriedkami, čo vylučuje podanie mimoriadneho dovolania (§ 243e ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku).

Sťažovateľov argument, podľa ktorého dovolanie v zmysle § 237 Občianskeho súdneho poriadku nie je plnohodnotné, pretože umožňuje uplatniť iba dovolacie dôvody zmätočnosti podľa tohto ustanovenia [nie teda aj ďalšie dôvody dovolania podľa § 241 ods. 2 písm. b) a c) Občianskeho súdneho poriadku], je vo všeobecnej rovine akceptovateľný, ale v danom konkrétnom prípade neobstojí. Všeobecné súdy sa totiž vecnou podstatou návrhu sťažovateľa na obnovu konania vôbec nezaoberali, pretože dospeli k presvedčeniu, že návrh na obnovu konania bol podaný oneskorene, a ako taký ho aj zamietli. Takáto procesná situácia zakladá jednak prípustnosť dovolania podľa § 237 písm. f) Občianskeho súdneho poriadku a zároveň vykazuje znaky iba dovolacieho dôvodu podľa § 241 ods. 2 písm. a) Občianskeho súdneho poriadku. Inými slovami, v prípade nevyhovenia návrhu pre jeho oneskorenosť prichádza do úvahy spravidla iba dovolací dôvod podľa § 241 ods. 2 písm. a) Občianskeho súdneho poriadku, ktorý je uplatniteľný aj v rámci tzv. neplnohodnotného dovolania podľa § 237 Občianskeho súdneho poriadku.

Možno zhrnúť, že závery generálnej prokuratúry nie sú v žiadnom prípade ani arbitrárne, ale ani zjavne neodôvodnené. Niet preto ani príčiny na to, aby ústavný súd do týchto záverov zasiahol.

Berúc do úvahy uvedené skutočnosti ústavný súd rozhodol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde tak, ako to vyplýva z výroku tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 23. júna 2011